

Mehriban Əliyeva qəlbinin siyasəti

sirasında olacaq. Özü də taleyin ona nə kimi gələcək hazırlamasından asılı olmayaraq. Kim bilir, bəlkə o, ölkəsində "şaqlı" siyasi xətt boyunca yüksələcək, bəlkə də "üfqi" sosial-humanitar layihələrin sayı artdıqca onun rolu da güclənəcək. İstənilən halda o, Azərbaycanın yetkin qeyri-rəsmi lideridir.

Şəksiz ki, onun izi diplomatiya dünyasında da qalacaq. Azərbaycanın birinci xanımı sivilizasiyaların global dialoquna həqiqətən müstəsna töhfə verib. Mehriban xanım Qərbdə Şərqi qeyri-rəsmi elçisidir və klassik Qərb dəyərlərinin "vətəni" olan Avropalı Asiyada və öz vətəninə təmsil edir. Birinci xanımın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondu Avropada islam-xristian dialoqunda böyük rol oynamağa başlayıb. Vatikanın tarixində ilk dəfədir ki, müqəddəs xristian abidələrinin bərpasına müsəlman ölkəsində fəaliyyət göstərən bir təşkilat kömək edir. Azərbaycanın özündə Fondun təşəbbüsü ilə katolik və pravoslav kilsələri, sinaqoq təmir edilir.

Azərbaycanın öz üzərinə götürdüyü sivilizasiyalararası körpü rolu o qədər də sadə məsələ deyil. Baxın, tarixən mədəniyyətlərin və sivilizasiyaların "qovuşduğu yer" kimi inkişaf edən bir regionda - Yaxın Şərqdə indi nələr baş verir. Praktiki olaraq Yaxın Şərqi heç bir yerində uzunmüddətli sülh yaratmaq mümkün olmur. Azərbaycanı tamamilə başqa nümunədir. O göstərir ki, müxtəlif sivilizasiyaların və mədəniyyətlərin platformaları arasında sərbəhdə əmin-amanlıq hökmü sürə bilər.

Prezidentlə yanaşı

Ənənələrin əhəmiyyətli rol oynadığı hər hansı digər ölkə kimi Azərbaycan da liderin, prezidentin siyasi zirvədə nə kimi rol oynamasından asılıdır. Prezident İlham Əliyevin sət və prinsipli siyasi xətti Azərbaycanın modernləşməsinin şəksiz xəyridir. Onun siyasəti elitani stimullaşdırır, onu daim sərəxt saxlayır. Belə olan halda birinci xanımın rolu nədən ibarətdir?

Onun rolu Prezidentin xanımı rolu barədə adi təsəvvürlərdən xeyli yüksəkdir. Demokratiyanın Azərbaycan modelinin indiki mərhələdə inkişafı Prezidentin yanında kimin olmasından, onun komandasının şəxsən kimlərdən ibarət olmasından və ömür-gün yoldaşı Mehriban xanım kimi ən yaxın adamlarından asılıdır. O, İlham Əliyevin sərtliyini müəyyən mənada yumşaldır və eyni zamanda, sosial sahədə ölkə üçün "riskli" görünən maraqlı layihələrin həyata keçirilməsi baxımından onun hakimiyyətinə gücləndirir, eləcə də iqtidarla cəmiyyətin birbaşa əlaqəsini emosional cəhətdən dolğunlaşdırır.

Nəzərə almaq lazımdır ki, o, ölkəsinin siyasi meydanında formal statusuna görə də yetərincə nüfuzlu simadır, hakim Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini. Tezliklə - noyabrın 1-də ölkə parlamentinə seçkilər keçiriləcək. Hakim partiya bu seçkilərdə cəmiyyətin arzu və istəklərinə cavab vermək bacarığını sübut etməlidir. Aydın məsələdir ki, "iqtidar partiyası" Azərbaycan cəmiyyətinin ölkənin birinci xanımına bəslədiyi məhəbbət və etimaddan da güc alır.

Fikrimizi bu sözlərlə yekunlaşdırırıq: eger Azərbaycanı başa düşmək, bu ölkəni duymaq istəyirsinizsə, onda Mehriban xanım kimi bir şəxsiyyətdən yan keçmək olmaz. Onun yeri icra hakimiyyətinin formal strukturundan kənardadır, amma İlham Əliyev hakimiyyətinin amili kimi adı böyük həflərlə yazılan siyasətdədir. Azərbaycanın sistemli sosial-iqtisadi inkişafında onun rolu danmaq və ya diqqətdən kənar qoymaq olmaz.

Cəsarətlə deyə bilərik ki, o, Azərbaycan tarixində daim yaşayacaq.

Rusiya Federasiyası Federal Məclisinin rəsmi mətbu orqanı olan "Parlamentnaya qazeta"nın 22 sentyabr tarixli nömrəsində (<https://www.pnp.ru/news/detail/98609>) və nüfuzlu "Rossiyskaya Federatsiya seqodnya" jurnalının 18-ci nömrəsində (<http://www.russia-today.ru/article.php?i=1609>) tanınmış politoloq, "Ekonomiks" Beynəlxalq Araşdırmalar Birliyinin (Azərbaycan) Rusiya nümayəndəliyinin rəhbəri Aleksandr Karavayevin Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva haqqında geniş məqaləsi dərc edilib. AZƏRTAC "Mehriban Əliyevanın qəlbinin siyasəti" sərbəhli həmin məqaləni təqdim edir.

Son əlli ildə qadınların siyasətdə rolunun artması müşahidə olunur. Ölkəsinin sosiohumanitar və mədəni modernləşməsinin ilhamvericisi olan Azərbaycanın birinci xanımı da müasir dünyanın görkəmli lider qadınları sırasındadır.

Heç şübhəsiz, sonrakı dövrlərin tarixçiləri Mehriban Əliyeva fenomenini maraqla öyrənəcəklər. Bizim üçün isə bir sıra aspektlərin harmonik vəhdətindən yaranan bu fenomenin genezisini başa düşmək əhəmiyyətlidir.

Bir tərəfdən Azərbaycanda Mehriban Əliyeva kimi liderin formalaşmasını taleyin qisməti hesab etmək olar. Obyektiv desək, onun təşəbbüsü və təklifləri müxtəlif sivilizasiya platformalarının qovuşduğunda yerləşən Azərbaycanın sosiohumanitar və mədəni modernləşməsinin hərəkətverici amilinə çevrilib.

Digər tərəfdən, bu fenomenin milli siyasi məkanda formalaşması faktı dünya trendinə tam uyundur. Axi, Avrasiyanın şərqinin siyasi tarixi baxımından "Əliyeva amili" qadınların inqilabi şəkildə siyasətə qoşulmasının və onların dünya ölkələrinin çoxunun idarəçilik strukturlarına yol tapması imkanlarının genişlənməsinin qanunauyğun nümunəsidir. Bu mənada Azərbaycan Avrasiyanın tarixən təşəkkül tapmış "qadın siyasəti" dairəsində özünün mövcudluğunu bir daha diqqətə çatdırır.

Heydər Əliyev Fondu Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə əslində, Azərbaycanın qeyri-institusional inkişaf vasitəsinə çevrilib. Fond öz layihələri ilə səhiyyə, elm və təhsil sahələrində dövlət siyasətini tamamlayır, informasiya kommunikasiyaları və ətraf mühitin mühafizəsi sahələrində ölkə üçün pilot layihələr işləyib hazırlayır.

Mehriban Əliyevanın UNESCO-nun xoşməramlı səfəri və Bakıda birinci Avropa Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin rəhbəri kimi misilsiz fəallığı və nüfuzu dünya səviyyəli, genişmiqyaslı bu idman hadisəsinin təşkilində böyük rol oynayıb, bu Avropa ideyasına güclü təkan və yeni Avrasiya meyarı

22 сентября 18:51

ПОГОДА +17° День +20° Ночь +9°

КУРС ВАЛЮТ \$ 66.15 € 74.83

Парламентская Газета

ИЗДАНИЕ ФЕДЕРАЛЬНОГО СОБРАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

СОВЕТ ФЕДЕРАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННАЯ ДУМА

ГЛАВНАЯ НОВОСТИ МНЕНИЯ ГОСДУМА СОВЕТ ФЕДЕРАЦИИ РЕГИОНЫ ПРЕСС-ЦЕНТР ГАЗЕТА ЭКСПЕРТЫ КОНТАКТЫ 16+

УКРАИНА ПОЛИТИКА ЭКОНОМИКА ОБЩЕСТВО В МИРЕ ПРОИСШЕСТВИЯ ПОИСК ПО САЙТУ

В МИРЕ

Политика сердца Мехрибан Алневой

Сегодня, 22 сентября 2015 года 12:26

Последние 50 лет наблюдается возрастание роли женщин в политике. В ряду выдающихся женщин-лидеров современного мира и первая леди Азербайджана - вдохновительница социально-культурной модернизации своей страны.

Феномен Мехрибан Алневой наверняка с интересом будут изучать историки последующих времен. Для нас же важно понять генезис этого явления, возникшего в результате гармоничного сочетания ряда аспектов.

С одной стороны, появление в Азербайджане такого лидера, как Мехрибан Алнева, можно рассматривать как удачу судьбы. Объективно говоря, ее инициативы и предложения стали движущим фактором социально-культурной модернизации в стране, расположенной на стыке разных цивилизационных платформ.

17:21 В Вильнюсе прошла массовая акция, чтобы привлечь внимание к проблеме самоубийств

17:16 Небанковским кредитным организациям могут увеличить уставный капитал

17:15 Организаторы Всероссийского конкурса лучших муниципальных практик уже получили 140 заявок

17:14 Налог на прибыль будет снижен

17:11 Госдума отклонила обращение о проверке итогов выборов в Амурской области и Марий Эл

17:10 В Госдуме готовится

verdi.

Birinci xanımın Azərbaycan paytaxtının memarlıq simasının dəyişməsinə rolu da diqqətdən kənar qoymaq olmaz. Dünyanın ən yaxşı arxitektora tərəfindən həyata keçirilən, Bakını həqiqətən dəbdə olan müasir şəhərə çevirən bir sıra layihələr Mehriban Əliyevanın şəxsi iştirakı sayəsində mümkün olub.

Beləliklə o, öz işində iki istiqamətli - Azərbaycanın kompleks humanitar "brend" kimi dünyada irəliləməsinə və ölkənin sistemli sosiohumanitar inkişafına uğurla sintezləşdirilib. Onun rəhbərliyi ilə bu iki proses, necə deyirlər, çiyin-çiyinə irəliləyir.

Sevindirici haldır ki, bu işlə sadəcə təyin edilmiş məmur deyil, fəal həyat mövqeyi, bitib-tükənməyən enerjisi və güclü xarizması olan mütərəqqi əqidəli bir insan məşğul olur. Ən başlıcası isə unutmayaq ki, indiki halda söhbət üç övlad tərbiyə etmiş cazibədar xanımdan gedir. Gözəllik ilə xeyirxahlığın vəhdəti onun hər addımını sosial reallığı dəyişən yaradıcılığa çevirir. Görünür, Mehriban Əliyeva fenomeninin sirri də elə bundadır...

Xalq ilə birgə döyünən ürok

Məşhurluq pop-ulduzların, aktyorların və siyasətçilərin çoxuna xas olan yetərincə geniş yayılmış fenomendir. Şərti reytinglərdə mövqə uğrunda mübarizə heç kəsi təəccübləndirmir. Bu oyunun sünəti şəkildə şişirdildiyini hamı başa düşür. Xalq arasında populyar olmaq isə başqa məsələdir. Bu, ani konyunkturaların təsirinə uymayan tamamilə başqa materialdır.

Nə üçün sadəcə azərbaycanlılar ölkənin birinci xanımını sevirilər? Onlar Mehriban Əliyevanın təmsalında "yaxasını kənara çəkən" funksioner deyil, onların istəkləri ilə maraqlanan, protokol çərçivəsindən kənara çıxmağı, hər bir ciddi problemə münasibət bildirməyi bacaran insan görürlər. Maraqlı fakt: nisbətən kiçik ölkədə o, hər gün

"yerlərdən" təqribən 300 məktub alır. Ona yazırlar, çünki bilirlər ki, müraciət edib yardım, dəstək, yaxud məsləhət ala bilərlər. Azərbaycan Prezidentinin xanımı ölkə daxilindəki səfərlərdə daim onu müşayiət edir. Yəni o, necə deyirlər, göz qabağındadır və bununla da iqtidarla cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqələrinə öz töhfəsini verir. Həm də bu, necə deyirlər, canlı töhfədir və buna görə də xalqın gözündə inzibati kommunikasiyaların standart "mexaniki" strukturlarından daha qiymətlidir, çünki xeyirxahlıq və şəfqət insanın daxilindən gəlməlidir, yoxsa ictimaiyyət onu qəbul etməyəcək. İnsanlar hiss edirlər ki, birinci xanım onların qayğıları ilə yaşayır.

Özü də bu, elə bir haldır ki, xarizmatik və cazibədar şəxsiyyət yüksək dərəcədə ziyallıq ilə vəhdət təşkil edir. Mehriban Əliyeva istər aldığı tərbiyyə, istər əsil-nəcabətine, istərsə də təhsilinə görə (o, İ.M.Şeçenov adına Moskva Tibb İnstitutunu bitirib) Azərbaycanın sovet dövrü ziyalıları mühitinin örnəyidir. İndi dünyada bu səviyyəli başqa birinci xanım çətin tapılır. Bu məziyyətlərə malik olan elita nümayəndələri adətən soyuq-qanlı olur, xalqın problem və qayğılarını üroklərinə yaxın buraxmağa çalışırlar. Həqiqətən, çətin, amma Mehriban Əliyeva başqasının dərdinə ürokdən şərik olmağı bacarır. Bunu rola girməklə imitasiya etmək mümkün deyil. Onun təbiəti belədir.

Mehriban xanımın formalaşdığı mühit Azərbaycanın tarixi ilə ayrılmaz şəkildə bağlıdır. Mehriban Əliyeva fenomeni başqa amillərlə yanaşı, həm də iki konkret ailənin - Paşayevlər ilə Əliyevlərin qohum olmasının nəticəsidir. Mehriban xanımın babası, görkəmli Azərbaycan yazıçısı və ədəbiyyatşünas alim Mir Cəlal Paşayev əslən İrandan idi. Anası Aida İmanquliyeva tanınmış ərəbşünas olub, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Şərqsünaslıq İnstitutuna başçı-

lıq edib. Mehriban Əliyevanın həyat yoldaşının, indiki Prezident İlham Əliyevin atasının təqdimata ehtiyacı yoxdur: Heydər Əliyev müasir müstəqil Azərbaycanın qurucusudur. Bu fakt çox şeyə dəlalət edir...

Bu ailələr milli elitadır. Azərbaycanda onlarla səmimi qəlbədən fəxr edirlər. Özü də çox sadə bir səbəbdən - ölkəyə və xalqa görə məsuliyyət yükü real şəkildə onların çiyindədir. Onlar sınaqların və itkilərin ağır-acısının nə demək olduğunu bilirlər. Çox vaxt görürsən ki, naz-nemətin çoxluğu elitani zəiflədir. Bu ailələr isə, əksinə, şəxsi enerjiləri ilə islahatları sürətləndirir və stimullaşdırırlar. Heç şübhəsiz, söhbət müasir Azərbaycan tarixinin passionar şəxsiyyətlərindən gedir.

Dünya siyasəti kontekstində

Mehriban Əliyeva Azərbaycanın və postsovet məkanının ayrılıqda götürülən tarixi baxımından müstəsna, amma global proseslər baxımından obyektiv qanunauyğun fenomendir. Söhbət son 50 ildə qadınların siyasətdə rolunun artmasından gedir. Bu prosesin başlanğıcını Sirimavo Bandaranaike qoyub, o, 1960-cı il iyulun 21-də Şri-Lankada dünyada ilk qadın Baş nazir olub. Onun rəhbərliyi ilə ada müstəmləkə asılılığından və müharibədən xilas olub. Sonra o, daha iki dəfə Baş nazir seçilib.

Qadınların siyasətə gəlişi nəticəsində Asiyada və bütövlükdə dünyada çoxsaylı maraqlı və mütərəqqi dəyişikliklər baş verib: Hindistanın Baş naziri İndira Qandi; ən yeni tarixdə müsəlman əhalinin üstünlük təşkil etdiyi bir ölkədə - Pakistanda ilk qadın hökumət başçısı Benazir Bhutto; Filippində Asiyada ilk qadın prezident Kori Akino. Yəni, Asiya qitəsində siyasətin feminizasiyası məlum prosesdir.

Mehriban Əliyevanın adı, şübhəsiz ki, bundan sonra da müasir dünyanın görkəmli lider qadınları